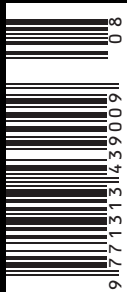

THE EXPLORER ВЕЧЕ ЗА 1,95 ЛЕВА

www.theexplorer.bg

БЪЛГАРИЯ

БРОЙ 3. ГОДИНА V. 2012

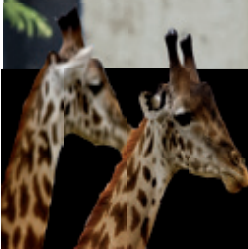
1,95 лв.

the explorer

Сизър Милан

„ГОВОРЕЩИЯТ
С КУЧЕТА”

КУЧИН
ХОРАТА ОТ ЕЗЕРАТА

СЕРЕНГЕТИ

Ноевите ковчези
на Африка

// GREEN EXPLORER

КУБА

Упражнение по кубинско безгрижие

// GUIDE EXPLORER

ИНДИЯ

Вечната надежда
за края на пътя

// CULT EXPLORER

Това е откъс от списанието.

Цялото списание може да намерите в Библио.бг

www.biblio.bg

НЕ СПИРАЙ ДА
ОТКРИВАШ С

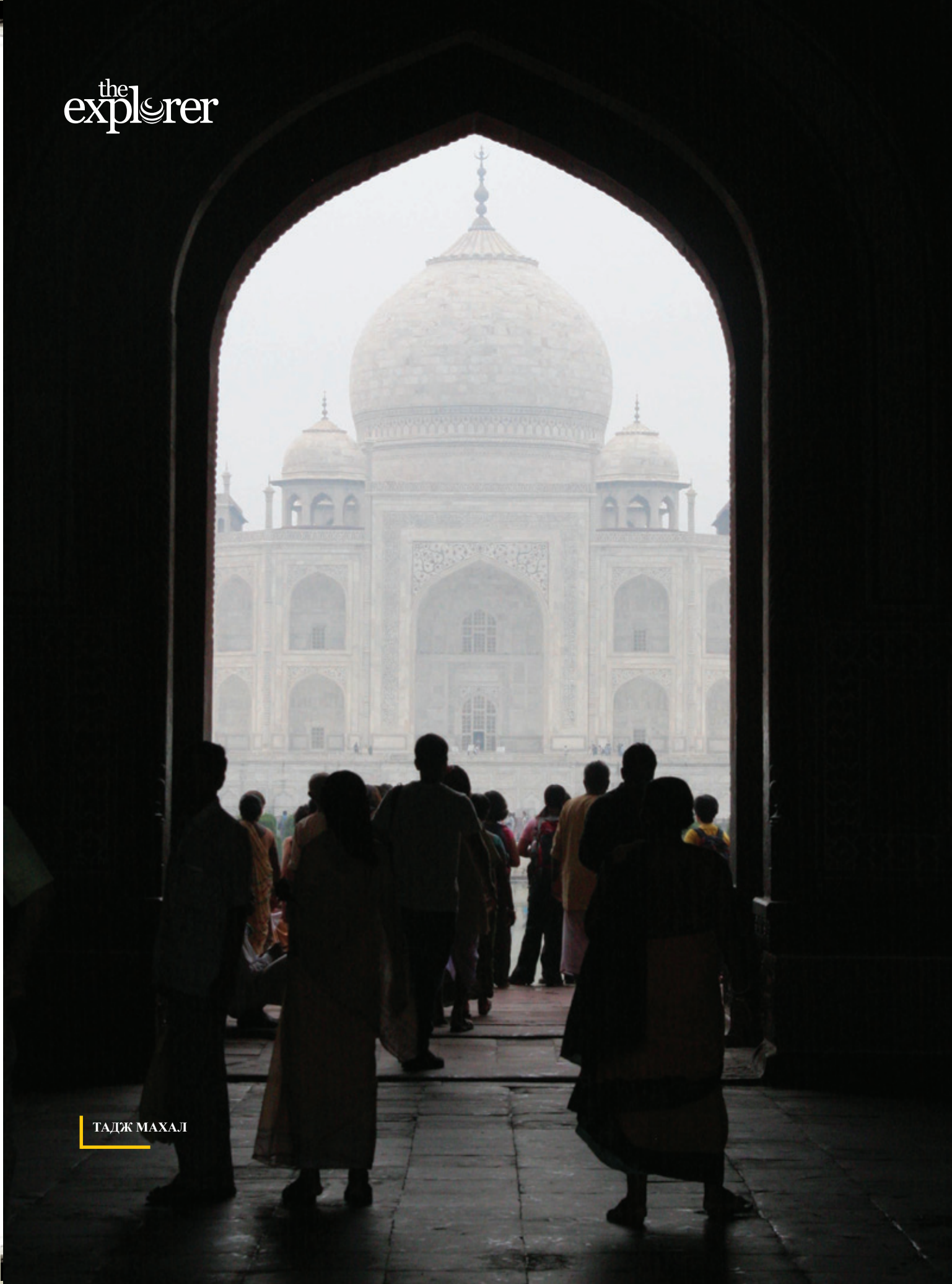
cult
explorer

ИНДИЯ

Нирвана или вечната надежда за края на пътя

СТРАНА, СЪБРАЛА В СЕБЕ СИ МНОГО СТРАНИ, ТАКАВА Е ПРЕДСТАВАТА МИ ЗА ИНДИЯ. И КАКТО ЖАЖДАТА НЕ МОЖЕ ДА СЕ УТОЛИ С ЕДНА ГЛЪТКА ИЛИ ГЛАДЪТ ДА СЕ ЗАСИТИ САМО С ЕДНА ХАПКА, ТАКА И ТАЗИ ИСТОРИЯ НЕ МОЖЕ ДА СЕ РАЗКАЖЕ С ЕДИН ТЕКСТ. ТОВА Е САМО НАЧАЛОТО НА ЕДНО ВЪЛНУВАЩО ПЪТЕШЕСТВИЕ НА ГРАНИЦАТА НА РЕАЛНОСТТА И ПРИКАЗКИТЕ, ЗАЩОТО ИНДИЯ Е И ДВЕТЕ.

ТЕКСТ: ЕЛЕОНОРА ГАДЖЕВА
СНИМКИ: ЕМИЛ БОНЕВ

ЧУДЕСА В СЕЗОНА НА ДЪЖДОВЕТЕ

„Никой не отива в Индия случайно!“, така ми каза една приятелка на чаша домашна лимонада с мента, след като ѝ разказвах и разказвах, за тази невероятна страна. Сега, докато пиша, си мисля, че когато и да ме повика Индия, отново ще се върна, надявам се с тази история и вас да покана на едно различно пътуване.

Пътуването ви може да започне по много начини, полетът е около седем часа, а часовата разлика е около два часа и половина, така че адаптацията в Индия е неусетна. Моят съвет е да пътувате с авиокомпания Qatar Airways, от София до Доха, с кратък престой и след това Доха-Делхи. Приключението Индия започва още с кацането на международното летище „Индир Ганди“.

В Индия всичко е поклон – неизброимите храмове са поклон пред духовното и

религията, впечатляващият „Тадж Махал“ е поклон пред любовта, религиозните шествия до Ганг са поклон пред раждането и смъртта. А дворците и крепостите са поклон пред величието на страната. Защото колкото и да е модерна и бързоразвиваща се, с невиджани градове от стъкло и бетон, Индия винаги ще си остане страна от приказките. И точно защото като излезли от приказка са дворците и крепостите ще започна да ви разказвам първо за тях. Посетих само част от величествените дворци пример за могъществото на страната. В Раджастан, най-големия щат в Индия с най-малко население, са събрани едни от най-красивите примери на архитектурата и богатството на раджитите. Докато се движих по междуградския път Делхи-Джайпур, придружавана от религиозни процесии, разхождащи се свободни крави, камили, слонове и изникващи от нищото мото ▶

„ЗА ВЯРВАЩИЯ В ИНДИЯ НАЙ-ВИСШАТА НАГРАДА Е ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ПРЕРАЖДАНИЯТА. НАДЕЖДА ЗА КРАЯ НА ПЪТЯ.“

Solar Impulse

Какво ново в бъдещето?

ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ МЕСЕЦИ ВНИМАНИЕТО НА СВЕТОВНАТА НАУКА, ГОЛЕМИЯ БИЗНЕС И ИНОВАТИВНОТО МИСЛЕНЕ БЕШЕ СЪСРЕДОТОЧЕНО В ПЪРВИЯ ПО РОДА СИ МЕЖДУКОНТИНЕНТАЛЕН ПОЛЕТ НА САМОЛЕТ, ЗАДВИЖВАН ЕДИНСТВЕНО ОТ СЛЪНЧЕВА ЕНЕРГИЯ.

ТЕКСТ: ЕЛЕОНОРА ГАДЖЕВА
СНИМКИ: SOLAR IMPULSE

www.solarimpulse.com

„ДЕСТИНАЦИИТЕ ЗА ОКОЛОСВЕТСКИЯ ПОЛЕТ ПРЕЗ 2014 ГОДИНА В МОМЕНТА СЕ ПРОУЧВАТ. УСПОРЕДНО С ТОВА ВЕЧЕ СТРОИМ НОВ САМОЛЕТ. ИЗГРАЖДАНЕТО НА ПЪРВИТЕ ЧАСТИ ОТ НЕГОВАТА КОНСТРУКЦИЯ ЗАПОЧНАХА, А ПЪРВИТЕ ТЕСТОВИ ПОЛЕТИ ЩЕ СА ПРЕЗ ПРОЛЕТТА НА 2013 ГОДИНА.“

Само преди около шейсет дни Solar Impulse завърши успешно първия си полет и с това постави началото на много очаквания в създаването на нови и непознати материали, както и категоричното използване на чистата възобновяема енергия не само от науката, но и в ежедневието на хората. С това постижение спокойно можем да кажем, че бъдещето никога не е било толкова близко.

Като начало Бертран Пикар и Андре Боршберг, пилоти на самолета Solar Impulse, спечелиха облога със съдбата, след като изминаха близо 6000 километра, разделени в осем етапа средно по 800 километра всеки, с кацания в четири страни на два континента. Без да изгорят и капка гориво. Направиха го със самолет, задвижван от четири електромотора с витла, захранвани от 11 628 слънчеви клетки. Solar Impulse има размах на крилето на Airbus A340 (63,40 метра) и тежи само 1600 килограма. Може да остане във въздуха около 36 часа без допълнително презареждане. Следващата крачка е околосветската обиколка през 2014 година. Как се стигна до това револю-

ционно постижение в света на самолетостроенето и новите технологии, разказва Мартин Кройтер – ръководител на проекта Solar Impulse от страна на Bayer Material Science.

EXP: Кое беше най-голямото предизвикателство в работата по проекта Solar Impulse?

М. К.: Екипът, който работи неуморно и в момента наброява около 30 човека, участници в различни дейности, извършвани в лабораториите на Bayer Material Science. Разработват се иновативни предложения основно в две направления – създаването на суперлека конструкция и ефективното използване на енергията. Най-голямото предизвикателство в проекта е да се съгласуват функционалните изисквания с ключовото условие за ултралеки компоненти.

EXP: Колко дълго продължи работата ви?

М. К.: Bayer Material Science (BMS) е

официален партньор на проекта Solar Impulse от 2010 година. Всички участници в разработването на нови технологии и материали, свързани с него, са работили почти денонощно в лабораториите на компанията в Леверкузен, Дормаген и Уердинген. Неописуемо е чувството след успешното приключване на първия етап – междуконтинентален полет. Видяхме голяма част от мечтите си сбъднати. Сега предстои подготовка за кулминацията на огромната работа, която свършихме. През

2014 година – за първи път в историята на човечеството околосветски полет със самолет, задвижван единствено от слънчева енергия.

EXP: Какви материали използвахте?

М. К.: Solar Impulse използва само най-добрите и най-вече иновативни материали.

В пилотската кабина и при структурните компоненти са използвани високотехнологични материали ▶

МАРТИН КРОЙТЕР
РЪКОВОДИТЕЛ НА
ПРОЕКТА

profile
explorer

Сизър Милан „Говорещият с кучета”

СИЗЪР МИЛАН Е НАЙ-ПРОЧУТИЯТ ЕКСПЕРТ ПО ПОВЕДЕНИЕ НА КУЧЕТА И НАЙ-ДОБЪР АВТОР НА NEW YORK TIMES. ПРИТЕЖАВА НЕОБИЧАЙНИЯ ТАЛАНТ ДА ОБЩУВА С ПРОБЛЕМНИТЕ КУЧЕТА, БИЛО ТО АГРЕСИВНИ ПИТБУЛИ, СРАМЕЖЛИВИ ДАЛМАТИНЦИ ИЛИ ПАКОСТЛИВИ ЧИХУАХУА. ОТ МАЯМИ ДО НЮ ЙОРК И ЛОС АНДЖЕЛИС, СИЗЪР ПЪТУВА ПРЕЗ ЩАТИТЕ И ЛЕКУВА КУЧЕТА, ОБУЧАВА СОБСТВЕНИЦИ И СПОДЕЛЯ СВОЯТА ФОРМУЛА ЗА ЩАСТЛИВИ КУЧЕТА: “ТРЕНИРАЙ, ДИСЦИПЛИНИРАЙ И ОБИЧАЙ”.

ИНТЕРВЮ: МАРИАНА ДИКОВА
СНИМКИ: NATIONAL GEOGRAPHIC

СПЕЦИАЛНО ЗА СПИСАНИЕ THE EXPLORER СИЗЪР МИЛАН ОТДЕЛИ ПОВЕЧЕ ОТ 40 МИНУТИ ЗА ИНТЕРВЮ. НАЙ-ИЗВЕСТНИЯТ ЧОВЕК, ГОВОРЕЩ С КУЧЕТА, ЗАПОЧВА НОВО ПРЕДАВАНЕ LEADER OF THE PACK. ЗА МИНАЛОТО, НАСТОЯЩЕТО И БЪДЕЩЕТО В ЕДНО ЕКСКЛУЗИВНО ИНТЕРВЮ ЗА ЧИТАТЕЛИТЕ НА СП. THE EXPLORER.

☺ Здравейте. Как сте? В момента ви намираме в Мадрид. Какъв е поводът да сте там?

СИЗЪР МИЛАН: Снимаем новото ми предаване Leader of the pack. Приключих със снимките на „Говорещият с кучета“. Девет години, стотици епизоди и стотици кучета. Приемам това ново предаване като следващото предизвикателство в моя живот.

Снимките ще продължат три месеца и половина, а ние сме в Мадрид вече от два месеца.

☺ *Вие сте роден в Кулиакан, Мексико, и сте прекарвали голяма част от детството си в ранчото на дядо си. Там сте се сприятелили с много кучета... Дядо ви ли ви научи как да общувате с тях?*

СИЗЪР МИЛАН: Дядо ми ме научи на толкова много, а тъжното е, че никога няма да разбере колко полезни бяха неговите уроци за мен. В ранчото водехме прост начин на живот, нямахме електричество. Помагах на дядо ми в грижата за различни животни и така постепенно се зароди интересът ми към кучета.

☺ *А кое е най-важното нещо, което научихте от него и помните до днес?*

СИЗЪР МИЛАН: Никога да не работя срещу майката природа. Придържам се към това правило и до днес както в работата, така и в ежедневието си.

☺ *Разкажете ни малко повече за това какво представлява вашата методика за обучение на кучета?*

СИЗЪР МИЛАН: На първо място, аз не обучавам кучетата. Работя с кучета, които вече са били обучавани и които имат агресивно поведение или други проблеми. Аз обучавам техните собственици. Обяснявам им как да се грижат за основните нужди на кучетата, уча ги, че кучетата са стадни животни, и им показвам как да поемат ролята на лидер на глутницата.

☺ *Ваши клиенти са Уил Смит и Джейда Пинкет Смит, Вин Дизел, Никълъс Кейдж, Скарлет Йохансон, Хилари Дъф и Ридли Скот... За какво най-често ви търсят те?*

СИЗЪР МИЛАН: Клиентите ми се свързват с мен, когато кучето им започне да се държи агресивно. Те са притеснени от тази промяна в поведението и търсят съвет, а това е сферата, в която аз съм специалист. ▶

guide
explorer

Упражнение по кубинско безгрижие

УСЕЩАНЕ ЗА КУБА **11**

ТЕКСТ И СНИМКИ: ЛЮДМИЛ АТАНАСОВ

СЛЕД КАТО ОПИТАХМЕ НОЩНИЯ ЖИВОТ НА ХАВАНА, НА СЛЕДВАЩИЯ ДЕН НИ Е ДОСТА ОБЛАЧНО В ГЛАВИТЕ, А И НЕ САМО. ОБЛАЦИТЕ НА НЕБЕТО НИ ПОЗДРАВЯВАТ С ПРЕДСТАВЛЕНИЕТО „ПРОЛИВЕН КАРИБСКИ ДЪЖД“, КОЙТО СПОРЕД ПРОГНОЗАТА НА ОСМЕЛ, А.К.А. КУБИНСКИЯ МИНЧО ПРАЗНИКОВ, ЩЕ ПРОДЪЛЖИ МАКСИМУМ 45 МИНУТИ. ЗАТОВА И ОБИКОЛКАТА НИ ПРИДОБИВА СЛЕДНИЯ ФОРМАТ – ЗАТВОРЕНИ ПОМЕЩЕНИЯ, ТИП МУЗЕИ.

Обикаляйки Хавана, минаваме покрай Малекон или поне се опитваме, тъй като крайбрежният булевард е отцепен от две подгизнали ченгета. Морето като малко, все още несръчно в задявките момченце, не просто пръска Малекон, а направо го залива с палавите си вълни.

Отправляме се към El Capitolio, където се е помещавало правителството на Куба преди революцията през 1959-а, а сега е дом на Кубинската академия на науките. Мястото е огромно и грандиозно, за разлика от действащия парламент, който е неугледно мраморно чудовище. В центъра на основния купол на пода някога е бил вграден 25-каратов диамант, за който се твърди, че е принадлежал на руския цар Николай II. След един успешен опит за кражба и мистериозното му връщане след два месеца сега там лежи негово копие. За съжаление не разбрахме къде се намира оригиналът, нито ни дадоха негови координати. Копието на скъпоценния камък бива зорко пазено от 15-метровата Статуя на Републиката, която е третата по големина статуя в закрито помещение (под покрив) в света след Великия Буда от Нара и Мемориала на Ейбрахам Линкълн във Вашингтон. Позлатената статуя е вдъхновена от гръцката богиня Атина, но за модел е използвана кубинска мулатка.

Харесвам си едно балконче, което се използва най-вече от пушачи, и попивам с фотоапарата си мокрия свят отвън. Там всеки се стреми да

НА СТР. 60-61: РАЗНООБРАЗНИ ПО МАРКА И ФОРМИ СТАРИ АВТОМОБИЛИ СЕ СТРЕЛКАТ ОКОЛО НАС, ТЕЛЕПОРТИРАЛИ СЕ ОТ ОТДАВНА ОТМИНАЛИ ВРЕМЕНА.

ЛЯВА: КРАЙБРЕЖНИЯТ МАЛЕКОН ЗАЕДНО С ДРАМАТИЧНИЯ ЗАЛЕЗ ПОЗИРАТ В ПЪЛНИЯ СИ БЛЯСЪК, СЯКАШ ЧАКАТ ДА ПОЛУЧАТ НЯКОЕ ДРУГО ПЕСО ПОДОБНО НА СВОИТЕ КОЛОРИТНИ СЪГРАЖДАНИ ПО МАЛКИТЕ УЛИЧКИ И ПЛОЩАДИ.

ДОЛУ: СНИМКА ЗА СПОМЕН С ЕДИН ОТ НАЙ-ЗАПОМНЯЩИТЕ СЕ ОБРАЗИ, КОИТО СРЕЦНАХМЕ ПО ХАВАНСКИТЕ УЛИЧКИ

намери сухо място – човек с огромна правоъгълна пица (за продажба на парче) изчаква под едно от разклоненията на сградата; друг, скрит под голям кашон, прибягва по тротоара към своето спасение, преди прикритието му да се е разпаднало; други хора са наизлезли под козирката на срещуположната сграда и най-вероятно коментират времето.

В бившата парламентарна зала срещу едно песо сме вкарани зад оградата и заместваме Кастро за малко, говорим на местните представители на властта, че трябва да са по-adelante, но не ни показват по местната национална телевизия. Срещу още едно-две песо конфертибле служителката, която трябва да следи за нарушения в залата, ни вкарва и ▶

green
explorer

Ноевите ковчези на Африка

или националните паркове на саваната

КОГАТО ЗА ПЪРВИ ПЪТ ПРЕКОСИХ НАЦИОНАЛНИЯ ПАРК СЕРЕНГЕТИ, СИ ПОМИСЛИХ: „НАЙ-ПОСЛЕ ЕДНА ИСТИНСКА ЗООЛОГИЧЕСКА ГРАДИНА.“ ДОТОГАВА БЯХ ВИЖДАЛ САМО ЗАТВОРИ ЗА ЖИВОТНИ, КЪДЕТО ТЪЖНИ ЗВЕРЧЕТА С НЕЗДРАВ ВИД СЕ ТЪПЧЕХА В КИЛИИ НАСРЕД ЗАДУШЛИВАТА СМРАД НА ГОЛЕМИТЕ ГРАДОВЕ. ВИНАГИ СА МЕ ДРАЗНЕЛИ И ПОСЕТИТЕЛИТЕ НА ТЕЗИ ПАРКОВЕ, КОИТО СИ МИСЛЯТ, ЧЕ СА БЛИЗО ДО ПРИРОДАТА. А КОЛКО ПО-РАЗЛИЧНИ СА НЕОБОЗРИМИТЕ РАВНИНИ НА СЕРЕНГЕТИ, КЪДЕТО ДИВИТЕ ОБИТАТЕЛИ ЖИВЕЯТ НА СВОБОДА И АКО ПОСЕТИТЕЛИТЕ ИМ ПРЕЧАТ, ПРОСТО ГИ ОТМИЪНАВАТ....

Текст и снимки: Атила Лорант

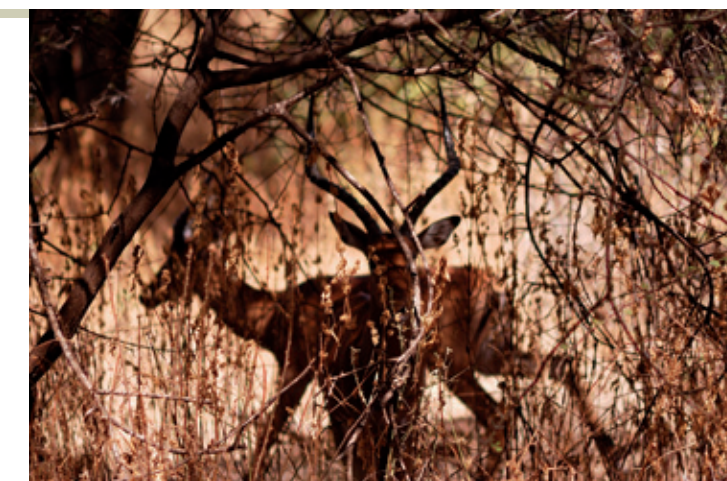
Когато за първи път прекоших националния парк Серенгети, си помислих: „Най-последна истинска зоологическа градина.“ Дотогава бях виждал само затвори за животни, където тъжни зверчета с нездрав вид се тъпчеха в килии наред с задушливата смрад на големите градове. Винаги са ме дразнели и посетителите на тези паркове, които си мислят, че са близо до природата. А колко по-различни са необозримите равнини на Серенгети, където дивите обитатели живеят на свобода и ако посетителите им пречат, просто ги отминават...

Пристигнах в парка с малък самолет. Кацнахме на неравна, затревена писта в близост до стадо жирафи. Африка си е Африка! Тук всичко е различно, дори времето тече по различен начин, други са светлините, сенките, ароматите, слънцето грее по друг начин. Когато човек се

изправи наред саваната и се остави да го повее вятърът, в душата му се заражда нещо невидимо и неопишуемо, един копнеж, едно непреодолимо желание. Който веднъж зърне Африка, никога не я забравя и все го тегли назад към горите, саваните и пустините на Черния континент. Серенгети е савана в Северна Танзания. На езика масаи думата „серенгети“ означава „безкрайна земя“. На запад областта граничи с езерото Виктория, а на север стига до кенийската граница, откъдето започва резерватът за диви животни Масаи Мара. Общата площ на равнината е ок. 30 хил. кв. км, половината от които (14 800 кв. км) са защитена територия. Тук живеят представителите на прочутата голяма петорка – лъв, слон, африкански бивол, носорог и леопард. Аз лично не разбирам защо точно тези пет животни са получили това наименование, след като в парка живеят още 70 вида едри бозайници,

„ЗАЩО НАВСЯКЪДЕ Е ХУБАВО, НО НАЙ-ХУБАВО Е, КОГАТО СИ НА ПЪТ.“

ЛЯВО ДОЛУ: Малките се бяха разположили така симетрично, че имах чувството, че пред мен стои само едно гепардче и се оглежда в огледало.
ДЯСНО ГОРЕ: На брега на езерото Маняра.
ДЯСНО СРЕДА: Импали сред ниската растителност по време на сухия сезон.
ДЯСНО ДОЛУ: Гну утоляват жаждата си недалеч от брега.

Кучин Хората от езерата

ТЕКСТ: ТОДОР СТАНЧЕВ
СНИМКИ: DEDEDA WHITE

КУЧИН СА ЕДИН ОТ КОРЕННИТЕ НАРОДИ НА АЛЯСКА И САМИТЕ ТЕ СЕ ОПРЕДЕЛЯТ КАТО ПЪРВАТА НАЦИЯ. СЛЕД ФОРМИРАНЕТО НА СЪВРЕМЕННИТЕ ДЪРЖАВИ ПОСЕЛЕНИЯТА ИМ ПОПАДАТ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ НА ГРАНИЦАТА МЕЖДУ САЩ И КАНАДА, В СЕВЕРНИТЕ ЧАСТИ НА ЩАТА АЛЯСКА, СЕВЕРОЗАПАДНИТЕ ТЕРИТОРИИ И ТЕРИТОРИЯТА ЮКОН. ЗА ИСТОРИЯТА И ЖИВОТА НА ТОЗИ ИНТЕРЕСЕН И МАЛКО ПОЗНАТ НАРОД ИЗБРАХМЕ ДА ГОВОРИМ С ПРОФЕСОР БАЛИКСИ, ЕДИН ОТ НЕГОВИТЕ ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ.

Намираме „стария професор“, както се представя той, настанен в удобния си кабинетен стол. Срещата ни този път няма да е по повод третото издание на „Фестивала на етнографския филм“, а за да го върнем във времето, когато е работил на терен в суровия Канадски север. Професор Асен Баликси е водеща фигура в културната и визуалната

антропология повече от четири десетилетия, част от които е прекарал, изучавайки различни етноси и народи на няколко континента. Част от работата му е свързана с изучаването на ескимосите от двете страни на Беринговия проток, както и съседните на инуитите – индианци вунта кучин, които са обект на нашия разказ.

ИСТОРИИ ОТ ГОЛЯМАТА РЕКА

Олд Кроу е едно от тези поселения, градче, намиращо се между „Голямата река“, която на местен език звучи като „Юкон“ и бреговете на морето Бофорт. Вунта кучин, както се наричат индианците от Олд Кроу, дали и името на съседния Национален парк Вунтут, което значи „много езера“, и само един поглед над парка е достатъчен да се убедим в това, както и защо местните се определят като „хората, живеещи сред езерата“. Кучините са част от атабасканското езиково семейство, към което спадат и южните племена като апачи и навахо. Климатът в Олд Кроу е

Асен Баликси е роден през 1929 година в Истанбул като Асен Николов. Работата му като етнограф го отвежда при ескимосите нетцилик, където работи между 1957 и 1965 година. Резултат на изследванията му са 11-те часа документални филми, обединени под името Netsilik Eskimo series. Теренната му работа го среща с кучин, ескимосите повогнитук от Ийст Хъдзън Бей, при враждебните данакил в Етиопия, в Североизточен Афганистан и народа пушуни, при ескимосите сиреники в Източен Сибир, в бившето Кралство Сиким в Хималаите и, разбира се, на Балканите. В момента живее и работи в София.

НЕ СЕ ПЛЪЗГАЙ
ПО ПОВЪРХНОСТТА...
...ТРЪГНИ НА ЛОВ ЗА
ПРИКЛЮЧЕНИЯ!

Потопи се в тайнствените дълбини на океана или стани част от космическо пътешествие! Екстремни преживявания, смайващи открития и невероятни истории – всичко това в новия The Explorer!

Библио.бг - платформа за електронни книги и списания

Чети каквото обичаш!

www.biblio.bg

